

РІШЕННЯ

щодо присудження наукового ступеня доктора наук

Спеціалізована вчена рада з присудження наукового ступеня доктора наук Д 29.051.11 Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля Міністерства освіти і науки України прийняла рішення про присудження наукового ступеня доктора психологічних наук **Омелянюку Сергію Миколайовичу** на підставі прилюдного захисту докторської дисертації **«Психологія соціальних уявлень молоді у проблемогенному соціумі»** на правах рукопису за спеціальністю 19.00.05 «Соціальна психологія; психологія соціальної роботи» «17» травня 2025 року, протокол № 32.

Омелянюк Сергій Миколайович, 1982 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2004 році Вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет» за спеціальністю «Переклад»; у 2008 році закінчив Український державний університет фінансів та міжнародної торгівлі за спеціальністю «Міжнародне право».

Кандидат психологічних наук з 2020 року.

Докторантуру закінчив у 2023 році, підготовка здійснювалась у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля МОН України.

Працює доцентом кафедри практичної психології та соціальної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля МОН України з 2024 р. до теперішнього часу.

Докторська дисертація виконана у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля МОН України, кафедра практичної психології та соціальної роботи, м. Київ.

Науковий консультант: Завацька Наталія Євгенівна, доктор психологічних наук, професор, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля МОН України, завідувачка кафедри практичної психології та соціальної роботи.

Рекомендовано до захисту 28 березня 2025 року.

Здобувач має 38 публікацій, з яких 1 одноосібна монографія, 21 стаття у наукових фахових виданнях із психології (з яких 20 статей у наукометричних виданнях, з них 5 статей – у наукометричній базі Scopus); 16 публікацій – у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій та інших виданнях.

Опоненти:

Бочелюк Віталій Йосипович, доктор психологічних наук за спеціальністю 19.00.05 «Соціальна психологія; психологія соціальної роботи», професор кафедри практичної психології, Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» (м. Запоріжжя), завідувач кафедри психології та соціальної роботи, дав позитивний відгук із зауваженнями:

1. На нашу думку, потребують систематизації напрямки дослідження механізмів конструювання соціальних уявлень молоді в умовах проблемного соціуму, на які вказує автор, проте їх не систематизує.

2. Дисертантом було проведено вивчення соціальних уявлень молоді про інформаційно-цифрове середовище та його вплив на їх формування і трансформацію. Разом із тим, потребує пояснення, які методологічні підходи було покладено в основу цього дослідження.

3. У межах структурного підходу розроблено достатню кількість методик на виявлення структури соціальних уявлень. При цьому у проведеному дослідженні для виявлення та аналізу структури соціальних уявлень молоді в умовах проблемного соціуму автор скористався методикою вільних асоціацій, запропонованою П. Вержесом, що потребує додаткового обґрунтування.

4. Хотілося б почути думку автора щодо характеру проявів вертикальної трансмісії життєвих сценаріїв у соціальних уявленнях молоді в умовах проблемного соціуму.

Шевяков Олексій Володимирович, доктор психологічних наук за спеціальністю 19.00.05 «Соціальна психологія; психологія соціальної роботи», професор кафедри теоретичної та прикладної психології, Український державний університет науки і технологій МОН України, професор кафедри фінансів, обліку та психології, дав позитивний відгук із зауваженнями:

1. Дисертант відзначає, що в структурі соціальних уявлень молоді у векторі довіри слід виокремлювати когнітивний, емотивний та конативний компоненти. Проте, залишається не зрозумілим, чи обумовлена структура соціальних уявлень молоді про довіру культурною приналежністю.

2. Цінним, на наш погляд є те, що автор ґрунтовно розкрив значення соціальних уявлень молоді про здоров'язберігаючі технології та психологічне здоров'я, як важливий компонент внутрішнього балансу молодої людини, що впливає на її взаємодію з соціальним середовищем та можливість реалізувати власний потенціал. Водночас, робота стала б більш цілісною, якби було приділено більше уваги взаємозв'язку здоров'язберігаючих технологій з конкретними механізмами адаптації молоді до життєвих викликів в умовах проблемогенного соціуму, а також ролі здоров'язберігаючих технологій у забезпеченні її ефективного функціонування за таких умов.

3. Розкриваючи специфіку соціальних уявлень молоді про життєвий успіх та його досягнення у проблемогенному соціумі, автор наголошує, що основним поняттям, яке допомагає визначити сутність феномену життєвого успіху в контексті проблеми дослідження, є поняття «ціледосягнення». Такі міркування дослідника потребують обґрунтування.

4. На нашу думку, доречно було б розширити і подати більше матеріалу, який би презентував процес тренінгової роботи і техніки, які було використано дисертантом. Зокрема, це могли б бути різного роду фотографії та психомалюнки учасників тренінгової роботи.

Комар Таїсія Василівна, доктор психологічних наук за спеціальністю 19.00.05 «Соціальна психологія; психологія соціальної роботи», професорка кафедри психології та педагогіки, Хмельницький національний університет МОН України, завідувачка кафедри психології та педагогіки, дала позитивний відгук із зауваженнями:

1. У першому розділі дисертації автор проводить теоретико-методологічний аналіз наукових підходів до проблеми вивчення соціальних уявлень молоді. Проте, провідні методологічні принципи щодо вивчення соціально-психологічних чинників формування таких уявлень та їх аналіз у тексті роботи не наведено.

2. Автор відзначає, що аналізувати структуру соціального уявлення дозволяє перетин двох показників – середнього значення рангу виникнення, а також медіани частоти використання поняття за методикою вільних асоціацій. Однак, потребує пояснення в яких сферах при цьому розташовується зона ядра уявлення та елементи периферичної системи уявлення.

3. У роботі запропонована система соціально-психологічного супроводу процесу формування соціальних уявлень молоді, спрямована, зокрема, й на оптимізацію системи цінностей молоді у проблемогенному соціумі, що безумовно має велике практичне значення. Але, на наш погляд, при впровадженні програми слід було б зробити наголос на інтеріоризації молоддю суспільно-значущих цінностей, акцент на яких є найбільш актуальним у контексті проблемогенного соціуму.

4. У дисертації не в повній мірі, на нашу думку, представлено результати дисперсійного, факторного аналізів, зокрема в додатках.

На докторську дисертацію та реферат надійшли відгуки:

1. Від доктора психологічних наук, професора, професорки кафедри практичної психології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича МОН України Інеси ГУЛЯС.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

2. Від доктора психологічних наук, професорки, професорки кафедри менеджменту охорони здоров'я Одеського національного медичного університету МОЗ України Ольги ЛИТВИНЕНКО.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

3. Від доктора психологічних наук, доцента, професорки кафедри психології Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького МОН України Наталі ФАЛЬКО.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

4. Від доктора психологічних наук, професора, академіка Академії наук вищої школи України, професорки кафедри психології і педагогіки дошкільної освіти Університету Григорія Сковороди в Переяславі МОН України Ірини ВОЛЖЕНЦЕВОЇ.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

5. Від доктора психологічних наук, професорки, професорки кафедри психології Мукачівського державного університету МОН України Тетяни ЩЕРБАН.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

6. Від доктора психологічних наук, професорки, завідувачки кафедри психології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка МОН України Марини ОРАП.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

7. Від доктора психологічних наук, професора, професорки кафедри психології та соціальної роботи Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка МОН України Євгенії ГЕЙКО.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

8. Від доктора психологічних наук, професорки, завідувачки лабораторією загальної психології та історії психології ім. В. А. Роменця Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України Вікторії ТУРБАН.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

9. Від доктора психологічних наук, професорки, професорки кафедри практичної психології Одеського національного морського університету МОН України Росіни ШЕВЧЕНКО.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

10. Від доктора психологічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України, професора кафедри психології Херсонського державного університету МОН України Ігоря ПОПОВИЧА.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

11. Від доктора психологічних наук, доцента, завідувачки кафедри психології навчально-наукового інституту педагогіки і психології ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» МОН України Лілії ЧЕРНОВСЬКОЇ.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

12. Від доктора психологічних наук, професорки, завідувачки кафедри загальної та соціальної психології Львівського державного університету внутрішніх справ Зоряни КОВАЛЬЧУК.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

У дискусії взяли участь члени докторської ради:

Наталія ДОБРОВОЛЬСЬКА, доктор психологічних наук, спеціальність 19.00.05, без зауважень;

Любомира ПІЛЕЦЬКА, доктор психологічних наук, спеціальність 19.00.05, без зауважень;

Олена БЛИСКУН, доктор психологічних наук, спеціальність 19.00.05, без зауважень;

Сергій ГАРЬКАВЕЦЬ, доктор психологічних наук, спеціальність 19.00.05, без зауважень;

Ольга ЛОСІЄВСЬКА, доктор психологічних наук, спеціальність 19.00.05, без зауважень;

Юлія БОХОНКОВА, доктор психологічних наук, спеціальність 19.00.05, без зауважень;

Галина ПОБОКІНА, кандидат психологічних наук, спеціальність 19.00.05, без зауважень.

При проведенні таємного голосування виявилось, що із 8 членів докторської ради, 1 член ради є кандидатом наук без права голосу, відтак взяли участь у голосуванні 7 осіб (з них 7 докторів наук за профілем дисертації), проголосували:

«За» 7 членів докторської ради,

«Проти» – немає,

недійсних бюлетенів – немає.

ВИСНОВОК

спеціалізованої вченої ради Д 29.051.11 Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля про дисертаційну роботу Омелянюка Сергія Миколайовича «Психологія соціальних уявлень молоді у проблемогенному соціумі», подану на здобуття наукового ступеня доктора психологічних наук зі спеціальності

19.00.05 «Соціальна психологія; психологія соціальної роботи», протокол № 32 від 17 травня 2025 року.

На підставі вивчення дисертаційної роботи Омелянюка Сергія Миколайовича «Психологія соціальних уявлень молоді у проблемогенному соціумі», виступів офіційних опонентів – Бочелюка Віталія Йосиповича, доктора психологічних наук, професора, завідувача кафедри психології та соціальної роботи Комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» (м. Запоріжжя); Шевякова Олексія Володимировича, доктора психологічних наук, професора, професора кафедри фінансів, обліку та психології Українського державного університету науки і технологій МОН України; Комар Таїсії Василівни, доктора психологічних наук, професора, завідувачки кафедри психології та педагогіки Хмельницького національного університету МОН України; відгуків на реферат дисертаційної роботи та матеріалів прилюдного захисту, спеціалізована вчена рада

УХВАЛИЛА:

Дисертаційна робота Омелянюка Сергія Миколайовича є самостійним завершеним дослідженням актуальної проблеми соціальної психології, а також сучасної теорії і практики розвитку соціальних уявлень молоді у проблемогенному соціумі.

Дисертаційне дослідження виконане у межах комплексних науково-дослідних тем кафедри практичної психології та соціальної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля «Соціокультурні та психологічні аспекти професіоналізації особистості в сучасному соціумі», «Соціально-психологічні основи розвитку адаптаційного потенціалу особистості засобами інноваційних психотехнологій в умовах трансформаційних змін сучасного суспільства».

Тему дисертаційного дослідження затверджено Вченою радою Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (протокол № 4 від 26 листопада 2021 р.).

Актуальність теми дослідження. Зміна соціальних орієнтирів, перегляд та коригування норм і цінностей, що відбувається в сучасних умовах проблемогенного

соціуму, призводять до виникнення суперечностей між індивідуальними смислами та соціальними інтерпретаціями особистості. При цьому характер цих змін значною мірою визначається особливостями соціального мислення, як механізму свідомості, а результати перетворення суспільних відносин знаходять відображення в соціальних уявленнях, які є складними ментальними утвореннями і співвідносяться з різноманіттям психічних функцій та явищ, таких як пам'ять, вірування, ідеологія, переконання особистості та виступають в якості чинника, який дозволяє їй не лише конструювати реальність, а й висловлювати думку як члена групи, класу, культури.

Констатовано, що соціальні уявлення протягом останніх років перебувають у центрі уваги дослідників і є одним із найбільш важливих предметів соціально-психологічних досліджень. Вони охоплюють усі сфери людської свідомості, зачіпають різні соціальні та психічні процеси. Крім того, вивчення соціальних уявлень особистості дозволяє визначити можливості, а також шляхи і способи їх зміни. На особливу увагу в цьому аспекті заслуговують дослідження соціальних уявлень молоді, які формуються в умовах проблемного соціуму, адже такі уявлення, їх часова і змістовна відповідність реаліям суспільства є одним із чинників адаптивності молодої людини, а стрімкі зміни в навколишньому світі, збільшення джерел інформування та зростання обсягів інформації, яка наразі засвоюється молоддю, вимагають повсякденного внесення корекцій в образ її соціального світу.

Крім того, в контексті структурних, культурологічних та соціальних зрушень, що відбиваються на життєвому шляху сучасної молодої людини, на тому, як вона планує своє життя, які життєві цілі та завдання ставить, особливої важливості набуває вивчення взаємозв'язку її соціальних уявлень та життєвих сценаріїв, специфіка соціальних уявлень молоді про життєвий успіх в умовах проблемного соціуму та трансформація суспільних відносин у соціальних уявленнях молоді про довіру, її соціальні уявлення про статус людини в суспільстві в умовах проблемного соціуму та здоров'язберігаючі технології.

Особливої уваги потребує проблематика трансформації соціальних уявлень молоді у дискурсі здійснення життєвого вибору та проектування майбутнього. Важливим також вбачається концепт соціального порівняння у вивченні проблеми соціальних уявлень молоді та її самоєфективності в умовах проблемного соціуму.

Актуальність вирішення означеної проблематики, її складність, багатогранність та недостатнє розроблення теоретичних й практичних аспектів у спрямованості до сучасних реалій суспільних трансформацій, а також соціальна значущість, зумовили вибір теми дисертаційного дослідження.

Наукова новизна та теоретичне значення дослідження полягає у тому, що:

– *вперше*: на основі комплементарних наукових підходів (соціально-генетичного (антропологічного), соціально-динамічного, структурного («теорія центрального ядра»), дискурсивного) *наведено* концептуальне обґрунтування дослідження соціальних уявлень молоді у проблемогенному соціумі через *актуалізацію* їх формування та трансформації у дискурсі травмівного досвіду життєздійснення та антиципування (образу майбутнього, його проєктування та життєвої перспективи загалом); *артикуляцію* здійснення життєвого вибору в умовах проблемогенного соціуму (за змістовно-сисловою та інструментальною складовими) та концепту соціального порівняння у формуванні соціальних уявлень молоді та її самоефективності в проблемогенному соціумі; *диференційовано* специфіку формування та трансформації соціальних уявлень молоді (на рівнях онто-, мікро- та соціогенезу); *визначено* зміст і конфігурації соціальних уявлень молоді в умовах проблемогенного соціуму (*з'ясовано* особливості соціальних уявлень молоді про життєвий успіх та способи його досягнення в умовах проблемогенного соціуму та *розкрито* структуру соціальних уявлень про статус людини в суспільстві; *проведено* аналіз результатів трансформації суспільних відносин у соціальних уявленнях молоді про довіру (за когнітивним, емоційним, конативним компонентами та у вимірі експліцитної й імпліцитної довіри) та перспективи майбутнього; *виявлено* особливості соціальних уявлень молоді про інформаційно-цифрове середовище та його вплив на їх формування і трансформацію у проблемогенному соціумі; *виокремлено* дескриптори соціальних уявлень молоді про здоров'язберігаючі технології; *встановлено* взаємозв'язок життєвих сценаріїв молоді та її соціальних уявлень в умовах проблемогенного соціуму);

– *розкрито* методологічні і змістовно-процесуальні засади системи соціально-психологічного супроводу процесу формування соціальних уявлень молоді у

проблемогенному соціумі, реалізованої на етапах проблематизації, інтерпретації, репрезентації та категоризації, яка містить інформаційний, діагностичний, розвивальний, ресурсний, рефлексивний, моніторинговий блоки та комплекс інноваційних соціально-психологічних та інформаційно-комунікаційних психотехнологій особистісної, міжособистісної і мікросоціальної спрямованості;

– *поглиблено та уточнено*: уявлення про сучасні підходи до вивчення феномену соціальних уявлень молоді, його змістовні й структурні особливості; про соціально-психологічну сутність та системність процесу формування соціальних уявлень молоді в умовах проблемогенного соціуму;

– *отримало подальший розвиток*: методичне та процедурне забезпечення вивчення феномену соціальних уявлень молоді; погляди на вікові зміни у процесі формування та трансформації соціальних уявлень молоді; підходи до соціально-психологічних засобів і технологій оптимізації процесу формування соціальних уявлень молоді у проблемогенному соціумі.

Практичне значення дослідження полягає у можливості використання методичного інструментарію при проведенні системних досліджень соціальних уявлень молоді в онто-, мікро- та соціогенезі; розробці принципів побудови і змісту системи соціально-психологічного супроводу процесу формування соціальних уявлень молоді у проблемогенному соціумі через використання й інтеграцію інноваційних соціально-психологічних та інформаційно-комунікаційних психотехнологій особистісної, міжособистісної і мікросоціальної спрямованості.

Отримані дані можуть бути рекомендовані до впровадження у закладах загальної середньої та профільної освіти, закладах вищої освіти, а також у консультативних Центрах з метою оптимізації процесу формування соціальних уявлень молоді у проблемогенному соціумі. Результати проведеного дослідження можуть бути використані також для застосування у соціально-психологічній діагностиці та консультуванні молоді, у сімейній консультації та психолого-корекційній роботі з метою забезпечення активного саморозвитку і самовдосконалення особистості та забезпечення успішності процесу формування її соціальних уявлень в умовах проблемогенного соціуму.

Результати дослідження **впроваджено** у наукову та методичну роботу науково-практичного Центру медико-соціальних та психотехнологій (м. Київ) (довідка № 517/36 від 18.06.2024 р.), у роботу Громадської організації «Фонд розвитку підприємництва та реалізації бізнес-ідей» (м. Київ) (довідка № 21-02-24Ф від 22.02.2024 р.), у роботу Центру надання правової та психо-соціальної допомоги ВПО (м. Київ) (довідка № 28-01-24Ф від 29.01.2024 р.), у наукову та методичну роботу Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (довідка від 12.02.2025 р.), у наукову та навчально-методичну роботу Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (довідка № 514/15.17 від 18.06.2024 р.), у навчально-виховну роботу факультету психології та соціальної роботи Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (довідка № 204 від 21.05.2024 р.), у навчально-науковий процес та виховну роботу кафедри практичної психології Навчально-наукового морського гуманітарного інституту Одеського національного морського університету (довідка від 27.03.2024 р.), у роботу Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського (довідка № 24 від 19.02.2024 р.), у роботу Хмельницького національного університету (довідка № 53 від 15.04.2024 р.), у навчально-педагогічний та науково-методичний процес діяльності Південноукраїнського інституту психології, психотерапії і управління (м. Одеса) (довідка № 79/1 від 25.12.2023 р.), у навчально-наукову роботу Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка (довідка № 33-н від 18.06.2024 р.), та застосовано при викладанні професійно-орієнтованих дисциплін та спецкурсів «Соціальна психологія», «Психологія особистості», «Психологія соціальної роботи», «Психологія», «Психологія праці», «Психологічне консультування», «Психологічна корекція», «Соціально-психологічний тренінг», «Загальна психологія», при підготовці науково-дослідних робіт здобувачів вищої освіти та ін.

Особистий внесок автора в роботах, опублікованих у співавторстві. Дисертація є самостійною науковою працею, в якій викладено ідеї та розробки автора з ціллю виконання поставлених завдань дослідження й вирішення наукової проблеми. Представлені в дисертації наукові результати одержані автором самостійно. У роботах, опублікованих у співавторстві, особистим внеском здобувача є: у статті

(Спицька Л.В., Турбан В.В., Завацька Н.Є., Крижановський О.М., Омелянюк С.М., Данко Д.В., 2021) особистий внесок автора полягає у визначенні специфіки соціальних уявлень молоді в процесі її соціального функціонування). У статті (Zavatska N.Ye., Omelianiuk S.M., Bilianska A.Yu., Ryndina L.V., Shona V.Yu, 2021) особистий внесок автора полягає у розкритті впливу індивідуальних експектацій молоді на її соціальні уявлення. У статті (Яковлева С.Д., Завацький Ю.А., Журба М.А., Завацька Н.Є., Турбан В.В., Омелянюк С.М., 2022) особистий внесок автора полягає у з'ясуванні ролі соціальних уявлень молоді на її професійну мобільність. У статті (Завацький Ю.А., Федоров А.Ю., Завацький В.Ю., Турбан В.В., Омелянюк С.М., 2022) особистий внесок автора полягає у визначенні впливу соціальних уявлень особистості на її соціальну мобільність. У статті (Boyarin L.V., Zavatskyi Yu.A., Zavatska N.Ye., Pobokina H.M., Fedorova O.V., Omelianiuk S.M., 2022) особистий внесок автора полягає у розкритті особливостей соціальних уявлень молоді в аспекті її самореалізації у проблемоному соціумі. У статті (Омелянюк С.М., Бозоян М.А., Голенач Я.О., Гетта А.Ю., Ворошилова В.Ю., Онуфрієва Л.А., 2022) особистий внесок автора полягає у з'ясуванні впливу соціальних мереж на соціальні уявлення молоді. У статті (Тоба М.В., Омелянюк С.М., Сафонов А.Ю., Сколта Е.В., Сотнікова К.К., 2023) особистий внесок автора полягає у визначенні ролі соціальних уявлень молоді на формування її асертивності). У статті (Piletska L.S., Zavatska N.Ye., Omelianiuk S.M., Blyskun O.O., Turban V.V., Voloshyn V.M., 2023) особистий внесок автора полягає у розкритті особливостей розвитку соціальних уявлень в обдарованій молоді. У статті (Турбан В.В., Омелянюк С.М., Круглов К.О., Крижановський О.М., 2023) особистий внесок автора полягає у розкритті специфіки вивчення соціальних уявлень у науковому просторі психології особистості. У статті (Popovych I., Burlakova I., Omelianiuk S., Kornienko V., Kondes T., Kharytonova N., Zavatska N., Hoian I., 2024) особистий внесок автора полягає у розкритті впливу соціальних уявлень на процес реадaptaції молоді в умовах проблемоного соціуму. У статті (Zavatska N., Omelianiuk S., Lukashov O., Petrenko M., 2024) особистий внесок автора полягає у визначенні впливу соціальних уявлень на процес самоєфективності молодої людини у проблемоному соціумі. У статті (Plokhikh V., Popovych I., Kruglov K., Sabadukha O., Melnyk N., Omelianiuk S., Hoian I.,

2024) особистий внесок автора полягає у з'ясуванні ролі соціальних уявлень в стратегіях екстремальної самоорганізації молоді в умовах проблемогенного соціуму. У статті (Popovych I., Koval I., Hoi N., Omelianiuk S., Lappo V., Hoian I., Huzar V., 2024) особистий внесок автора полягає у визначенні взаємозв'язку між параметрами самоефективності у високостресових ситуаціях та соціальними уявленнями молоді людини. У статті (Omelianiuk S., Popovych I., Domina H., Sedykh K., Hoian I., Kovalchuk Z., Petraniuk A., 2024) особистий внесок автора полягає у розкритті впливу соціальних уявлень молоді на її самоефективність в організаційному контексті. У статті (Гуляєва А.С., Журба А.М., Бохонкова Ю.О., Журба М.А., Омелянюк С.М., 2024) особистий внесок автора полягає у визначенні взаємозв'язку сформованості системи переконань молоді та її соціальних уявлень в умовах проблемогенного соціуму. У статті (Лукашов О.О., Круглов К.О., Омелянюк С.М., Лисничка І.П., 2024) особистий внесок автора полягає у розкритті впливу соціальних уявлень молоді людини на процес її розвитку в сучасних умовах трансформаційного соціуму. У статті (Омелянюк С., Вельський Д., Гузаїров А., 2025) особистий внесок автора полягає у розкритті особливостей соціальних уявлень молоді у воєнний час. У статті (Турбан В.В., Омелянюк С.М., Шеремет А.М., 2021) особистий внесок автора полягає у розкритті специфіки психологічної природи цінностей в соціальних уявленнях молоді. У статті (Завацький Ю.А., Омелянюк С.М., Овчаренко М.О., Петренко Д.В., 2021) особистий внесок автора полягає у розкритті впливу соціальних уявлень молоді на успішність процесу її реінтеграції в соціум. У статті (Тоба М.В., Омелянюк С.М., 2023) особистий внесок автора полягає у визначенні впливу маніпулювання у медійному дискурсі на соціальні уявлення молоді. У статті (Smirnova O., Tog L., Raskolets A., Chernova V., Omelianiuk S., 2024) особистий внесок автора полягає у розкритті ролі психологічно безпечного навчального середовища на розвиток соціальних уявлень молоді людини. У статті (Омелянюк С.М., Антоненко О.М., 2024) особистий внесок автора полягає у розкритті специфіки трансформації суспільних відносин у соціальних уявленнях молоді про довіру.

Апробація результатів дослідження. Основні теоретичні та практичні положення дисертаційної роботи було представлено на науково-практичних конференціях, круглих столах, семінарах-тренінгах, стажуваннях різного рівня,

зокрема на міжнародних: VII науково-практичній конференції «Сучасні проблеми гуманітарної науки і практики: філософський, психологічний та соціальний виміри» (Сєвєродонецьк, 2019 р.), VIII scientific and practical conference «Labyrinths of Reality» (Montreal, Canada, 2020), VIII науково-практичній конференції «Сучасні проблеми гуманітарної науки і практики: філософський, психологічний та соціальний виміри», присвяченій пам'яті професора Ващенко Ірини Володимирівни (Сєвєродонецьк, 2021 р.), VII науково-практичній конференції «Актуальні питання здоров'язбереження у координатах сучасних парадигм» (Сєвєродонецьк, 2021 р.), II науково-практичній онлайн конференції «Цілісний підхід у психології особистості: особливості теорії та практики» (Кропивницький, 2022 р.), III науково-практичній конференції «Особистість у кризових умовах сучасності: психологічні виклики» (Івано-Франківськ, 2023 р.), IX науково-практичній конференції «Сучасні проблеми гуманітарної науки і практики: філософський, психологічний та соціальний виміри» (Київ, 2023 р.), семінарах-тренінгах у межах Програми «Справедливість для всіх» Агенції США з міжнародного розвитку (USAID): «Формування резильєнтності (життєстійкості), як особистий ресурс в умовах війни» (Київ, 2023 р.), «Удосконалення комунікативних здібностей: технології розвитку soft skills» (Київ, 2023 р.), «Синергія інтелекту та тіла: науково-педагогічна компетентність» (Київ, 2024 р.), «Психологія професійного мислення: готовність до змін» (Київ, 2024 р.), «Соціально-правовий аналіз булінгу та мобінгу, як найпоширеніших явищ дискримінації в суспільстві» (Київ, 2024 р.), II Multidisciplinary Conference «Main Challenges And Issues Of University Education In War Conditions: Ukraine – 2022-2024» (Winnipeg, Canada, 2024), International internship «Fundraising and Organization of Project Activities in Educational Establishments: European Experience» (Krakow, Poland, 2024 р.); з міжнародною участю: Всеукраїнській науково-практичній конференції «Цілісний підхід у психології та соціальній роботі: теорія та практика» (Кропивницький, 2023 р.), XVI Всеукраїнській науково-практичній конференції «Соціально-психологічні проблеми гендерної стратифікації суспільства» (Київ, 2024 р.), Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Актуальні питання гіпнозу та сучасної гіпнотерапії у корекції психоемоційних травм, ПТСР та інших психічних розладів» (Київ, 2025 р.); всеукраїнських: науковій конференції

«Особистість у діяльнісному підході: сучасний погляд» (Київ, 2019 р.), науковому круглому столі «Наукова спадщина української психології: єдність минулого та теперішнього» (Київ, 2020 р.), науковому круглому онлайн-столі «Теперішнє та майбутнє української психології: надбання та втрати» (Київ, 2024 р.), науковому круглому онлайн-столі «Наукова спадщина української психології: єдність минулого та теперішнього» (Київ, 2024 р.), I науково-практичній конференції «Актуальні питання відновлення ментального здоров'я у психологічному вимірі» (Київ, 2024 р.), науково-практичній конференції «Психологія особистості фахівця в умовах воєнного часу та поствоєнної реабілітації» (Львів, 2024 р.); доповідалися та обговорювалися на розширених засіданнях кафедри практичної психології та соціальної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (2021-2025 рр.).

Зміст та результати дослідження висвітлено у 38 публікаціях автора, з яких 1 одноосібна монографія, 21 стаття у наукових фахових виданнях із психології (з яких 20 статей у наукометричних виданнях, з них 5 статей – у наукометричній базі Scopus); 16 публікацій – у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій та інших виданнях.

Спеціалізована вчена рада рекомендує використовувати результати дослідження при підготовці курсів із методології дослідження проблем формування соціальних уявлень молоді та психотехнологій їх розвитку в умовах проблемного соціуму, при укладанні підручників, навчальних посібників з методології досліджень в галузі соціальної психології, психології соціальної роботи, методичних рекомендацій.

Спеціалізована вчена рада вважає, що дисертаційна робота Омелянюка Сергія Миколайовича «Психологія соціальних уявлень молоді у проблемному соціумі» є завершеною науковою працею, виконаною особисто дисертантом, що містить нові наукові положення і висновки, сукупність яких кваліфікується як вагомий внесок у розвиток соціальної психології, психології соціальної роботи.

Дисертація відповідає пп. 7, 8, 9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 1197 від 17.11.2021 р., що дає підстави для присудження Омелянюку

Сергію Миколайовичу наукового ступеня доктора психологічних наук (доктора наук) зі спеціальності 19.00.05 «Соціальна психологія; психологія соціальної роботи».

На підставі результатів таємного голосування та прийнятого висновку докторська рада присуджує Омелянюку Сергію Миколайовичу науковий ступінь доктора психологічних наук за науковою спеціальністю 19.00.05 «Соціальна психологія; психологія соціальної роботи».

Головуюча на засіданні

спеціалізованої вченої ради

присудження наукового

ступеня доктора наук

Д 29.051.11

Юлія БОХОНКОВА

Вчений секретар

спеціалізованої вченої ради

з присудження наукового

ступеня доктора наук

Д 29.051.11

Галина ПОБОКІНА

«17» травня 2025 р.